

Sukulenty jsou zálibou Michaela Řídkého

K pěstování sukulentů Michaela Řídkého inspirovali manželé Jandovi z Pávova u Jihlavy.

■ Antonín Zvěřina

Pěstování sukulentů se stalo zálibou pro Michaela Řídkého z Třebíče. Vysvětluje, že sukulenty jsou rostliny, které umějí dobře hospodařit s vodou.

„Přizpůsobily se podmínkám v oblastech, kde prší pouze nárazově. Rostou všude ve světě,“ doplňuje. Rostou i v České republice, na místech stepního charakteru, třeba v Mohelenské hadcové stepi.

„Ale můžeme je najít i v Třebíči na Hrádku - rozhodnutí, či netřesky,“ poznamenává Řídký.

Připouští, že některé rostliny se stávají vzácnými a jsou chráněné. „Po zásahu člověka mizí z přírody,“ poukazuje Řídký. Například Holanďané ve svých velkopěstírnách pěstují jeden ze sukulentů – Pleiospilos nelii, běžně je k dostání i v supermarketech, ale ve své domovině, v jižní Africe, už skoro vymizel, protože ho spásají kozy.

Vztah k přírodě

Dostáváme se k tomu, jak se ke své zálibě Michael Řídký dostal. „K přírodě jsem měl vždy dobrý vztah, ale v dětství spíš ke zvířatům, k rostlinám moc ne,“ prohlašuje.

„Bydleli jsme v paneláku, a nikdy jsme neměli zahradu,“ vzpomíná. První rostliny dostal darem, a pak brouzдал po internetu, až narazil na stránky manželů Jandových z Pávova u Jihlavy.

„Když jsem viděl jejich fotky barevných minizahrádek, kde mají zkombinované sukulenty různých barev, tak mě to chytilo, a chtěl jsem mít také něco takového,“ podotýká.

Pravidelně navštěvuje jejich jarní a podzimní Dny otevřených dveří, a i to bylo impulsem, proč se pustit do pěstování sukulentů. „Bylo to někdy v roce 2010,“ vzpomíná.

Když bydlel v Třebíči v paneláku, kde neměl ani balkón, pěstoval sukulenty od jara do podzimu na venkovním parapetu. Nyní bydlí v blízké Vladislavi, kde má pro pěstování daleko lepší podmínky.

Většina sukulentů potřebuje přímé slunce. „Veli-

ÚČAST na trzích bývá spojena i s odřikáním. Letos na jaře, na Karlově náměstí, musel Michael Řídký nasadit kulicha. Foto: Antonín Zvěřina

ce jim prospívá takzvané letnění. To znamená pěstování pod širým nebem, od května do září,“ vysvětluje Michael Řídký.

Proto už na počátku května, po mrazech, sukulenty vynesl na balkón. „Rostliny vypadají mnohem lépe, jsou-li na čerstvém vzduchu. Nevytahují se do výšky, mají kompaktní tvar a hojněji odnožují,“ nastiňuje.

Nejtěžší je jaro

Pro pěstitele, který rostliny každoročně takzvané letní, je tudíž psychicky i fyzicky nejtěžší přechodové období - na jaře a na podzim. Je třeba sledovat předpověď počasí, a když hrozí noční mraz, musí se rostliny nanosít dovnitř.

„V zimě mám sukulenty ve vytápěném skleníku. Potřebují aspoň trochu světla a relativně nízkou teplotu. V zimě by rostliny měly v podstatě přestat růst a odpočinout si, což jim velice prospěje,“ naznačuje.

To funguje při teplotě kolem pěti stupňů nad nulou a minimální záhlve.

V létě je ideální pravidelný déšť, pak se rostli-

ny nemusejí zalévat. To ale poslední dobou moc neplatí, takže pěstitel stráví hodně času s ručně vyrobeným zalévátkem v ruce.

Kolik má druhů sukulentů, Michael Řídký přesně neví. Odhaduje to tak na 200 druhů. Upozorňuje, že má i větší rostliny, ale rozměry většiny jeho rostlin se pohybují v řádu několika centimetrů. „Nezaberou tolik místa, a člověk jich může mít hodně. Ale přesný počet neznám,“ říká.

Pěstitelé sukulentů mají samozřejmě také svá sdružení a spolky, včetně webových stránek, ale Řídký zatím do žádné organizace nevstoupil, i když zná několik sukulentářů v Třebíči a okolí. Všeobecně ale v České republice platí, že mnohem víc je kaktusářů. „Samozřejmě, kaktusy jsou také sukulenty. Je to typ sukulentu, který zcela ztratil listy, a ty se přetvořily v trny,“ vysvětluje.

„Také mám několik kaktusů, i když nejde o mimořádnou sbírku. Pořizují si nenáročné druhy, které lze pěstovat v létě pod širákem,“ konstatuje.

Hezké květy

Na kaktusech se mu nejvíce líbí jejich květy. „U kaktusů je to jako u ostatních sukulentů: potřebují chladné zimování, aby si odpočinuly. Některí pěstitelé je mají přes zimu i ve sklepech,“ nastiňuje.

Osobně je měl ve skleníku bez zálivky, a pokud si kaktus takto odpočine, vcelku spolehlivě nasadí na květy. Bohužel, květy většiny kaktusů nejsou příliš trvanlivé, a některé se dokonce otevírají jen v noci. Když si chce květ pěstitel vyfotografovat, musí si přivstat.

Většina sukulentů také pravidelně kvete, a to v různých obdobích roku, včetně zimy (např. rod Crassula), ale nejčastěji na jaře.

Michael Řídký netají, že některé přebytky prodává. Občas se účastní i trhů. „Rozhodně to není extra výdělečná činnost. Ceny se pohybují kolem 30 korun za rostlinu, a není mnoho lidí, kteří mají o koupi zájem,“ poukazuje.

Některí mají strach, že jim rostlina uhynie. „Těm mohu vzkázat, že většina sukulentů je vyloženě nenáročných a odolných,“ dodává pěstitel Michael Řídký.

Co v září činit na zahradách

Sazovitost jablek je povrchové houbové onemocnění, které se projevuje černým vybarvením slupky. Pozdní postřiky proti strupovitosti mají dobrý účinek i na sazovitost. Doporučuji použít bio přípravek Myco-Sin, nebo Viti-San, na začátku září. Kromě jmenovaných chorob má přípravek příznivý vliv i na potlačení skládkových chorob jablek.

Sklizeň – jestliže sklízíme jednorázově, postupujeme z venkovní strany korun odspodu směrem dovnitř a nahoru, aby se náhodným pádem jednoho plodu nesrazily další. Při postupné výběrové sklizni musíme být ještě opatrnější, plody mnohdy nedrží pevně na stromech. Oddělujeme je opatrně, přes některý prst se stopkou od plodonose, nemačkáme je, a při ukládání do česacích nádob a přepravek nepouštíme z výšky. I sebemenší náraz vede k otlakům a snížení doby uchovatelnosti.

V září též dozrávají kvalitní odrůdy pološvestek a pravých švestek, které jsou velmi oblíbeny jak pro přímý konzum, tak pro nejrůznější formu zpracování (kompoty, sušení, koláče, knedlíky apod.). Chuťově bezkonkurenční pravou švestku domácí s menšími plody postupně nahrazují

takové odrůdy, které mají vyšší stupeň odolnosti vůči nebezpečné virové šarce.

Jednou z nich je i Tophit, která vyniká velkými tmavomodrými plody, které jsou chutné a slabě voní. Hmotnost jednoho plodu se pohybuje od 50 do 65 gramů. Zlatožlutá pevná šťavnatá dužnina je nápadně aromatická a jde dobře od pecky. Plody vydrží dlouho zralé na stromě (až do října), ale i po utržení. I když se postupně scvrkávají, jsou opravdovou lahůdkou.

Zjistíme-li při sklizni švestek, že jsou napadeny šarkou (prohlubně a deformace plodů, krvavá dužnina bez cukru a bez chuti, předčasně opadávající nečervivé plody), vykopeme stromy i s kořeny a spálíme je. Jinak je nebezpečí přenosu této virózy i na další druhy peckovin (meruňky a broskvoňe).

Zkontrolujeme a nachystáme prostory pro uskladnění ovoce, dále obaly, je třeba včas vydezinfikovat a vybělit sklepy. Sklad by měl být chladný, dobře větratelný, a nemělo by v něm být příliš sucho.

V biologickém boji proti mšicím v ovocných sadech můžeme využít jednoduchý způsob po vzoru jiho-

tyrolských ovocnářů: do speciální budky s čelním otevřením a úzkými štěrbinovitými otvory nacpeme čistou suchou slámu jako úkryt pro škvory.

Tito tvorové se tam přes den ukrývají, v noci pak vyrážejí na lov. Jsou schopni zlikvidovat značné množství mšic, společně například se sluněčky. Při větším přemnožení a malé úrodě mohou škvory naopak způsobit poškození slupky plodů, nalézají do prasklých plodů broskví apod., což zahrádkáře může nepříjemně překvapit, škody tam však zpravidla nezpůsobují.

Proti sviluškám na ovocných dřevinách je kromě klasické chemické ochrany možné použít i biologickou ochranu, pomocí dravého roztoče Typhlodromus pyri.

Letničky již ukončují svůj roční životní cyklus. Můžeme je v této době na záhonech nahradit předpěstovanými dvouletkami (macešky, náprstníky, sedmikráska apod.). Při teplejším průběhu počasí však většina letniček vydrží ještě do příštího měsíce.

Během září můžeme začít s výsadbou cibulovin a hlíznatých rostlin. Nejprve vysadíme cibule narcisů,

které potřebují ke zdárnému zakořenění vyšší teploty. Ve druhé polovině měsíce pak následují botanické druhy tulipánů, krokusy a drobné jarní cibuloviny modřence, sněženky, bledule a další. Koncem měsíce již můžeme začít i s výsadbou zahradních tulipánů. Hloubka výsadby cibulí a hlíz závisí na jejich velikosti. Platí zhruba pravidlo, že hloubka výsadby by měla odpovídat trojnásobku výšky cibule nebo hlízy, tzn. drobné cibuloviny 6 až 8 cm, větší pak 12 až 15 cm.

Jiřinky a hlíznaté begónie stále ještě bohatě kvetou. Přesto již nyní musíme myslet na jejich zazimování. Jakmile hrozí přizemní mrazíky, je nutné hlíznaté begónie včas zakrýt, případně přenést na chráněné místo.

Begónie tvoří hlízy za krátkého dne, a proto potřebují na podzim dostatečně dlouhou vegetační dobu bez mrazíků. Jiřinky ponecháme na místě až do zmrznutí nadzemní části. Mečíky se sklízí koncem září, před příchodem podzimních plískařnic. Zabráni se tak většímu napadení hlíz houbovými chorobami.

Petr Kumšta